

DE WINTER VAN 1962/'63

Als u een poosje naar deze bijzonder sfeervolle foto kijkt, krijgt u het vanzelf koud. De foto herinnert aan de strenge winter van 1941/'42. De oorlogsjaren brachten drie strenge winters achtereen. De winter van '41/'42 spande de kroon met de laagste temperatuur van de twintigste eeuw. Op 27 januari 1942 daalde het kwik tot -20 á -25°. De laagste temperatuur die werd gemeten was -27,4°. De foto is genomen halverwege de Achterambachtseweg. Links ziet u de monumentale boerderij 'De Hogenberg'.

Er zullen meer Ambachters zijn die herinneringen hebben aan de strenge winter van 1962/'63, de strengste winter van de twintigste eeuw. Het begon eigenlijk al tijdens Sinterklaasavond, zij het niet met sneeuw en ijs. Die avond bracht een ongekend dichte mist. De kranten meldden dat het zicht plaatselijk minder was dan één meter. Niemand waagde zich op straat. Het was te gevaarlijk. Als een automobilist het toch waagde werd hij begeleid door iemand die naast de auto liep. Het openbaar vervoer lag volledig stil. Een krant kopte: 'Alleen Sinterklaas "reed" gisteravond.'

Op 24 december viel de echte winter in. Beide Kerstdagen was er sprake van strenge vorst. De Waal vroom in korte tijd dicht. De Ambachtse ijsclub beleefde een topjaar in haar langdurig bestaan. De ijsbaan op de Waal, achter de Dorpskerk, werd intensief gebruikt. Geregeld meldden de kranten schaatswedstrijden. Ik heb voor het maken van dit artikel het Dordtsch Dagblad (een toen hier veel gelezen krant) eens doorgebladerd, gedurende de periode december '62 t/m februari '63. De krantenkoppen op de voorpagina spreken duidelijke taal. 24 december: 'Geheel Europa in ban van strenge vorst', 27 december: 'Veel ijs en sneeuw', 28 december: 'Waddeneilanden geïsoleerd', 31 december: 'Dichte sneeuw legt verkeer vrijwel lam', 2 januari: 'Sneeuw blokkeert verkeer. Grimmig begin van het nieuwe jaar. Militairen ingezet voor vrijmaken wegen. Strijd tegen opgehoopte

sneeuwmassa's, 3 januari: *'IJzel stagneert verkeer, vloot van ijsbrekers zet aanval in'*, en: *'Scheepvaart voor Dordrecht vrijwel onmogelijk geworden'*. 4 januari: *'Verkeerschaos groter dan ooit. Wegen spekglatte banen.'* Het winterse weer beheerste tot half februari het nieuws. Het Ambachtse gemeentebestuur riep haar inwoners op trottoirs en paden van sneeuw en ijs te ontdoen en met zand en as te strooien. 'Sneeuw- en ijsruimen is niet alleen een wettelijke plicht maar vooral een kwestie van burgerzin.'

En dan is er 18 januari een Elfstedentocht, die de geschiedenis is ingegaan als de meest bizarre tocht, met -20° de koudste dag van die winter. In de jaren '60 werden nog veel huizen met kolenkachels gestookt. (Weet u ook nog van de ijsbloemen op de ramen in de onverwarmde slaapkamers?) In de tweede helft van januari dreigde de aanvoer van kolen problematisch te worden vanwege het ijs in de Rotterdamse havens.

Een typisch Rotterdams probleem was het drinkwater, dat in die tijd niet zo goed bekend stond om haar onaangename smaak, vanwege het hoge chloor- en zoutgehalte. In februari '63 werd de smaak nog minder als gevolg van de lage waterstand in de Rijn. Rotterdammers haalden met jerrycans het water bij familie in de buurgemeenten. Ook het Ambachtse waterleidingbedrijf sprong bij en leverde dagelijks 7000 liter goed drinkwater af bij het Rotterdamse Havenziekenhuis.

Tot slot nog een mooie foto van het Ambachtse Kerkplein in wintersfeer. U ziet hier nog de oude pastorie, die in 1967 werd vervangen door een nieuwe woning voor de Hervormde predikant.

Voor reacties (ook foto's?) met uw herinneringen aan strenge winters: hiaverhoeven@kliksafe.nl

Historisch Genootschap Hendrik-Ido-Ambacht
Arie Verhoeven

